

Flokkun

í Dalabyggð

Við hugsum áður en við hendum

Ávarp sveitarstjóra

Kæru íbúar.

Sjálfbær þróun er sú þróun sem gerir okkur kleift að mæta þörfum okkar, án þess að stefna í voða möguleikum komandi kynslóða á að mæta þörfum sínum. Auðlindir heimsins eru ekki óþrjótandi og í sorpi eru fólgin verðmæti sem okkur ber að nýta eftir föngum og ágengni við náttúruauðlindir minnkar þegar hráefnin eru notuð aftur og aftur. Endurvinnsla krefst líka miklu minni orku en frumvinnsla.

Frá og með maí 2021 verður allt sorp frá heimilum í Dalabyggð flokkað í þrjár tunnur. Flokkað sorp fer til endurvinnslu, lífrænt sorp í moltugerð og almennt sorp til urðunar. Flokkun sorps og rétt meðhöndlun þess er mikilvægur þáttur í að tryggja lífskjör til frambúðar. Ávinningur af flokkun heimilissorps er ótvíræður. Sorpgámar sem staðsettir hafa verið vítt um sveitarfélagið hurfu nú um áramótin þar sem sorpílát og skipulögð sorphirða á almennum úrgangi verður við öll heimili. Rekstraraðilum ber að sjá um sín úrgangsmál með samningi við verktaka eða með því að skila úrgangi á endurvinnslustöð. Frá maí til september verða grenndarstöðvar sem eru eingöngu ætlaðar eigendum sumarhúsa.

Umhverfisvernd og ábyrg umgengni um náttúruna eru mikilvægustu atriðin sem varða framtíð okkar allra. Umhverfismál skipta sérstaklega miklu máli fyrir matvælaframleiðsluhérað eins og Dalabyggð. Ljóst er að í náinni framtíð verður litið til hvernig við stöndum okkur í þeim málum. Mikils er vert að unnið sé í góðu samstarfi milli íbúanna og sveitarfélagsins að þróun þessa verkefnis og miklu skiptir að vel takist til. Með því stuðla allir að framförum í umhverfismálum héraðsins. Íbúar eru hvattir til að kynna sér vel leiðbeiningar um flokkun sorpsins og auðvelda þannig störf þeirra sem sinna sorphirðunni.

Bestu kveðjur,

Kristján Sturluson sveitarstjóri

Mikilvægi endurvinnslu

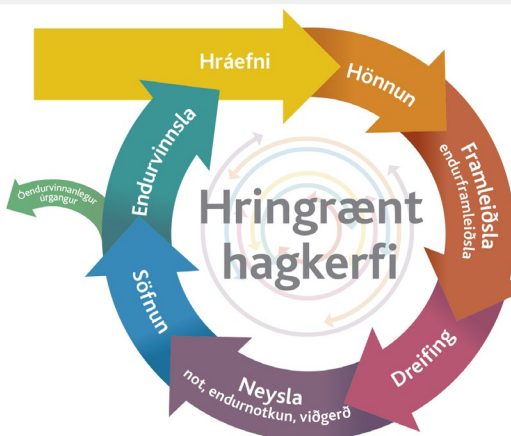
Allar þær umbúðir og annað sem við notum við okkar daglega líf er unnið úr hráefnum sem eiga sér uppruna í náttúrunni. Plast er t.d. unnið úr olíu, málmar unnir úr námum með tilheyrandi jarðraski og tré felld til að framleiða pappír og pappa. Markmiðið með endurvinnslu er búa til

hringrás sem miðar að því að draga úr frumvinnslu hráefna og minnka þannig álag á auðlindir jarðar. Þannig má einnig draga úr urðun á úrgangi því að með urðun tapast bæði efni og orka úr hringrásinni.

Flokkun til endurvinnslu stuðlar að hringrás hráefna og minni auðlindanotkun. Sem dæmi má nefna að fyrir hvert tonn af pappír sem fer í endurvinnslu sparast um 17 fullvaxin tré og 26.000 lítrar af vatni. Auk þess fer mun minni orka í að endurvinna hráefni en við frumvinnslu þess. Endurvinnsla áls þarfnast t.d. einungis 5% þeirrar orku sem þarf við frumvinnslu áls.

Það er því til mikils að vinna og nú með innleiðingu þriggja tunnu kerfi Íslenska Gámafélagsins í Dalabyggð geta íbúar sveitarfélagsins lagt sitt af mörkum með því að halda þessari hringrás gangandi. Þriggja tunnu kerfið er einfalt, skilvirkt og er skýrt nánar í þessari handbók.

Bestu kveðjur frá starfsfólki Íslenska Gámafélagsins.

Þriggja tunnu kerfið

Græna tunnan

Í þessa tunnu má losa plastumbúðir, dagblöð og tímarit, fernur og sléttan pappa, skrifstofupappír, bylgjupappa og smáa málmhluti. Nánar um flokkun í Grænu tunnuna má sjá á miðopnu. Innihald Grænu tunnunnar fer til frekari flokkunar hjá ÍGF og svo í endurvinnslu erlendis þar sem hráefnið er svo nýtt til að búa til nýja hluti.

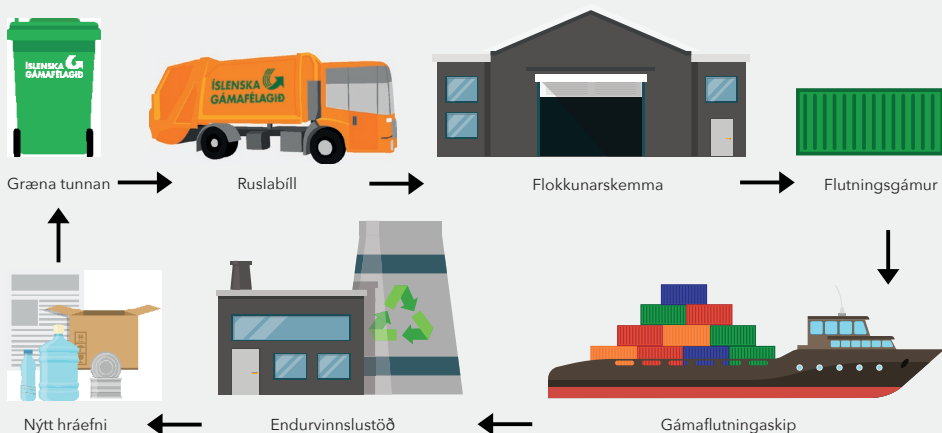
Brúna tunnan

Þessi tunna er fyrir lífrænan eldhúsúrgang, þ.e. matarleifar, afskorin blóm, kaffikorg og þannig háttar. Nánar um flokkun í Brúnu tunnuna má sjá á miðopnu. Innihald Brúnu tunnunnar, sem nú er sér tunna, fer til jarðgerðar og því er afar mikilvægt að nota eingöngu maíspoka fyrir þennan úrgangsflokk þar sem plast brotnar ekki niður í jarðgerðinni.

Gráa tunnan

Í þessa tunnu á eingöngu að fara það hráefni sem ekki fellur í skilgreindan endurvinnsluferil, skítugt hráefni og hlutir úr blönduðu hráefni sem ekki er hægt að aðskilja. Innihald Gráu tunnunnar er urðað í Fíflholti. Urðun fylgir mikill kostnaður fyrir sveitarfélagið og því mikilvægt að reyna að halda þessum úrgangsflokki í lágmarki.

Hvað verður um hráefnið sem fer í Grænu tunnuna?

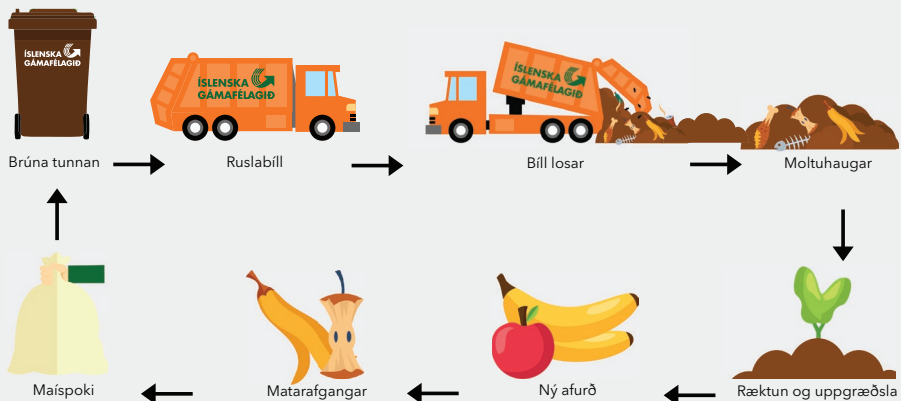
Jarðgerð

Nú geta íbúar Dalabyggðar flokkað lífrænan eldhúsúrgang í Brúnu tunnuna. Afar mikilvægt er að ekkert plast fari með í Brúnu tunnuna þar sem að það endar þá í jarðgerðinni og sjálfri moltunni. Það þarf því að nota jarðgeranlega (e. compostable) poka fyrir þennan úrgangsflokk.

Lífræni eldhúsúrgangurinn er blandaður húsdýraáburði og timburkurli og lagður í múga sem eru huldir timburkurli. Vinnslan er loftháð og múgunum er snúið reglulega til að fá loft að úrganginum. Jarðgerðarferlið tekur um 6 mánuði en þá er úrgangurinn hættur að vera úrgangur og orðinn að moltu sem hægt er að nota sem jarðvegsbæti í landgræðslu og skógrækt eða sem yfirlag í trjábeð.

Hvað verður um hráefnið sem fer í Brúnu tunnuna?

Flokkunartafla

Græna tunnan

Í Grænu tunnuna fara endurvinnanlegar umbúðir úr plasti, pappír, pappi og smáir málmhlutir. Til að hægt sé að endurvinna umbúðir þurfa þær að vera hreinar. Það er því mikilvægt að tæma og hreinsa matarleifar úr umbúðunum, annars eiga þær heima með almennu sorpi.

Bylgjupappi

Allir pappakassar sem hafa bylgjaðar brúnir, t.d. pizzakassar og flutningskassar

Dagblöð og tímarit

Dagblöð, tímarit, umslög, skrifstofupappír og annar prentpappír

Sléttur pappi/fernur

Fernur og aðrar umbúðir úr sléttum pappa, t.d. morgunkorns-pakkar, eggjabakkar og hólkar innan úr pappírsrúllum

Plastumbúðir

Allar umbúðir úr hörðu eða mjúku plasti, t.d. plastpokar, hreinsiefnabrusar, skyrdósir og plastfilma

Málmur

Smáhlutir úr málm, t.d. niðursuðudósir, álpappír, krukkuok og sprittkertakoppar

✗ Má ekki fara

Óhreinar umbúðir
Leikföng
Frauðplast
Raftæki
Geisladiskar og dvd diskar
Tannburstar
Plastmöppur
Bökunarpappír
Lyfjaspjöld
Umbúðir undan spilliefnum

ATHUGIÐ! ENGAN SKAÐLEGAN ÚRGANG

Í Grænu tunnuna er bannað að henda oddhvössum hlutum s.s. hnífum, gleri, nálum og öðrum hættulegum og/eða sóttmenguðum varningi sem getur skaðað umhverfi og fólk.

Flokkunartafla

Brúna tunnan

Í Brúnu tunnuna fer lífrænn eldhúsúrgangur sem fellur til í eldhúsum heimila og fyrirtækja. Nauðsynlegt er að setja lífrænan úrgang í maíspoka áður en hann er settur í tunnuna. Úr Brúnu tunnunni fer lífræni eldhúsúrgangurinn í jarðgerð og honum umbreytt í moltu sem t.d. er hægt að nýta í landgræðslu.

Ávextir og grænmeti

Ostur og annað álegg

Brauð

Hrísgjón ofl. kornmeti

Kaffikorgur og kaffifilter

Tepokar

Má ekki fara

Plast
Bleyjur
Sláturúrgangur
Dýrasaur
Kattasandur
Ryksugupokar
Eyrnarpinnar
Bómullarhnoðrar

Eggjaskurn

Eldaðir fiskafgangar

Pasta og kartöflur

Eldaðir kjötafgangar

Afskorin blóm

Eldhúspappír

Tannstönglar

Sorphirðudagatal Dalabyggðar 2021

janúar						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

febrúar						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

mars						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

apríl						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

maí						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

júní						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

júlí						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ágúst						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

september						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

október						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

nóvember						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

desember						
sun	mán	þri	mið	fim	fös	lau
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

	Gráa tunnan Búðardalur og norðan Búðardals
	Gráa tunnan Búðardalur og sunnan Búðardals
	Græna tunnan Búðardalur
	Græna tunnan Dreifbýli
	Gráa og brúna tunnan Dalabyggð öll
	Brúna tunnan Dalabyggð öll (aukalosun að sumri)
	Heyrúlluplast Dalabyggð öll

Nánari upplýsingar um sorphirðu, endurvinnslustöð og fleira er að finna á heimasíðu Dalabyggðar www.dalir.is

ENDURVINNSLUSTÖÐ

Vesturbraut 22 í Búðardal

Í endurvinnslustöð Dalabyggðar er tekið á móti öllum úrgangsflokkum og endurvinnsluhráefni.

Mælt er með flokka úrganginn eins mikið og mögulegt er við komu á móttökustöðina til að lágmarka förgunarkostnaðinn.

OPNUNARTÍMI

Þriðjudagar og Fimmtudagar : 14:00—18:00

Laugardagar: 10:00—14:00

Lokað á stórhátíðardögum

Íbúar geta losað allan heimilisúrgang sér að kostnaðarlausu en fyrirtæki og stofnanir þurfa að greiða fyrir losun.

Dæmi um úrgangsflokka

- Almennt sorp
- Bylgjupappi
- Dagblöð, pappír, fernur
- Flísar og postulín
- Fyrirtækjasorp
- Garðaúrgangur og jarðvegur
- Gifs
- Gler
- Grófur úrgangur
- Hjólbarðar
- Kaðlar og bönd
- Málmar
- Óvirkur úrgangur
- Plastumbúðir
- Rafhlöður, rafgeymar og raftæki
- Rúlluplast
- Teppi og dýnur
- Timbur litað/ólitað
- Veiðarfæri
- Skilagjaldsumbúðir
- Spilliefni

Staðsetning og umhirða íláta

Gott er að hafa í huga að fjarlægð íláta frá götu sé ekki mikil eða valdi sorphirðufólki óþarfa álagi við hirðu. Best er að hafa ílát sem næst götu og í tunnuskýlum.

Yfirfull ílát geta skapað vandræði við losun. Hætta er á að vargfugl komist í úrganginn eða innihald tunnunnar fari að fjúka um. Umfram heimilisúrgangi má skila á Gámasvæði.

Að vetri er ætlast til að íbúar moki frá tunnum og háлкуverji. Gríðarlega erfitt er að draga ílátin í miklum snjó auk þess sem hálka getur verið varasöm.

Það er ábyrgð íbúa og fyrirtækja að ílátin séu tryggilega fest. Einnig er æskilegt að hreinsa þau eftir þörfum. Það kemur í veg fyrir að óhreini safnist fyrir í ílátinu og skapi ólykt.

Ekki láta þína tunnu fjúka!

Tunnukjamminn

- Ruslatunnufesting fyrir íslenskar aðstæður
- Mjög einfalt í uppsetningu og umgengni
- Til í stærðum fyrir allar almennar tunnur
- Íslensk hönnun og framleiðsla

5% afsláttur af vörum á heimasíðu með afsláttarkóðanum: Dalir2021

Nánari upplýsingar og pantanir á
www.tunnukjammur.is

TUNNUKJAMMAR.IS

Klippikort

Frá og með 1. apríl þurfa íbúar Dalabyggðar klippikort til að komast inn á endurvinnslusvæði sveitarfélagsins.

Allir eigendur fasteigna sem greiða sorphirðugjöld fá klippikort sem gildir í ár fyrir allt að 4,0 m³ af úrgangi til þeirra sem greiða sorphirðugjald vegna

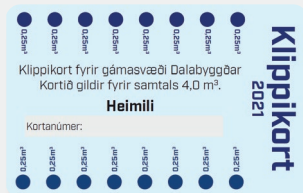
frístundahúsa og einbýlishúsa í þéttbýli og fyrir allt að 2,0 m³ af úrgangi til þeirra sem greiða sorphirðugjald vegna frístundahúsa og einbýlishúsa í dreifbýli. Ef kortið dugir ekki út árið má kaupa nýtt. Aukakort verða seld á gámastöðinni og sér skrifstofa sveitarfélagsins um að senda reikning vegna þeirra.

Verð á aukakortum fyrir 2021 er 12.000 kr. fyrir hvert 4,0 m³ kort og 6.000 kr. fyrir hvert 2,0 m³ kort. Gjaldskrá er ákveðin af sveitarstjórn hverju sinni. Aukakort gilda þar til þau eru full nýtt óháð ártali.

Tekið verður á móti ógjaldskyldum úrgangi án greiðslu en klippt verður fyrir gjaldskyldan úrgang. Hvert klipp gildir fyrir 0,25 m³ sem samsvarar 240 l. heimilistunnu.

Áriðandi er að skoða vel hvaða flokkar eru gjaldskyldir, ef sorpið er vel flokkað á kortið að endast lengur. Með því erum við að vernda umhverfið og standa að málum á hagkvæman hátt. Markmiðið er að láta sem mest fara í endurvinnslu og eins lítið og mögulegt er til urðunar.

Aðeins er hægt að fá aðgang að svæðinu með því að framvísa klippikorti. Mikilvægt er því að hafa það ávallt meðferðis.

Úrval skýla fyrir betri flokkun

Íbúar Dalabyggðar fá
tilboð á sorptunnu-
skýlum hjá **BM Vallá**.
Íslensk gæðaframleiðsla.

Skoðaðu úrvalið á
bmvala.is.

Upplýsingar og pantanir
í síma **412 5050**
og **sala@bmvala.is**.

BM·VALLÁ

Fleiri hugmyndir að útfærslum af tunnuskýlum er að finna á
heimasíðu Dalabyggðar www.dalir.is

SÉRSTAKT TILBOÐ FYRIR ÍBÚA DALABYGGÐAR

STEYPUSTÖÐIN BÝÐUR UPPÁ SÉRKJÖR Á ÞRIGGJA TUNNU SORPTUNNUSKÝLUM

STEYPUSTÖÐIN

HAFÐU SAMBAND Í SÍMA 4 400 400 EÐA Á
STEYPUSTODIN@STEYPUSTODIN.IS FYRIR PANTANIR.